

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társanál.

Felolós szerkesztő: Dr. FEHÉR MÁRTON.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a június végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további küldésében akadály legyen.

Választás után.

A liszkai választásról hosszú cikket írt a Zemplénbe Zemplénvármegye főispánja. Írtam ugyan már erről a választásról a múlt számban, de a főispán ur cikkére még volna egy pár megjegyzésem.

Elítél a főispán ur a liszkai választásban való szerepem miatt, mert én megválasztásomat nagyrészt az Andrássy grófoknak, az alkotmánypárt támogatásának és a főispán urnak köszönhetem.

Mély és őszinte hálával, a legigazabb tisztelettel vagyok az Andrássy grótok iránt. Igaz tiszteletet érzek az alkotmánypárt iránt is és hálásan köszönöm a főispán ur támogatását is. Boldog leszek, ha ezt csak csekély mértékben is meghálálhatom s igyekszem is fogok meghálálni minden tőlem telhető eszközzel, csak egy módon nem: meggyőződésem s lelkiismeretem feláldozásával. Ezt nem tehetem még a legnagyobb jóltevőm kedvéért sem, s ezt igazságos ember nem kívánhatja tőlem. S meggyőződésemet áldoztam volna fél, ha — bár csak passzív is — közreműködtem volna abban, hogy egy tulnyomó többségben függetlenségi kerületet, a kerület impozáns kifejezett akarata ellenére, rákényszerítsenek egy teljesen idegen s ismeretlen alkotmánypárti jelöltet, ha elnéztem volna, hogy a nagy szóval hirdetett új korszak csúfjára a régi rendszert is felülmúló vesztegetés és hivatalos korteskedés útján válasszanak Liszkán képviselőt.

En komolyan veszem a tiszta közélet s tiszta választás jelszavát. ennek pedig első szabálya, hogy a főispánnak a választásba avatkozni nem szabad.

Említi a főispán ur az én választásomon való magatartását. Tudtommal ez abból állott, hogy mikor egynémely hazafiak felkérték a főispán urat, hogy ellenem állítson alkotmánypárti jelöltet, a főispán ur kijelentette, hogy ezt nem teszi. Ez helyes és korrekt nyilatkozat volt, de ha tovább ment volna a főispán ur s hivatali tekintélyével befolyásolta, erőszakolta volna azokat a haza-

fiakat, hogy álljanak el a szándékuktól, az már helytelen lett volna s én magam kértem volna, hogy ezt ne tegye.

Az én kedvemért tehát nem szegte meg a főispán ur alkotmányos kötelességét s így nem játszottam el a jogot annak az igénylésére, hogy minden választásnál alkotmányos pártatlansággal viseltessék.

Sajnos, ennek nyoma se volt a liszkai választásnál.

A főispán ur megkérdi, hogy mit kereset Liszkán Petsár Gyula, Fried Lajos, Buza Barna? Ezek elveik diadalát keresték. De én is megkérdezhetem, hogy mit kereset ott Schwarz Márkus az ujhelyi adóvégrehajtó, Landesmann Adolf, Gaál Mór, Bock Imre, meg még egynehányan, köztük egy ujhelyi ügyvéd is.

Megmondom: ezeket mind a főispán ur küldte oda, hogy Béla Henrik mellett korteskedjenek. S ugyancsak a főispán ur utasította Führetert, a liszkai kormárost, Bék Samut, a bényei kórnagyost, hogy kövessenek el mindent Béla Henrik mellett.

Száz ujhelyi iparos nem volt kinn, sőt a választás előtt lement 30 polgártársunkat kivéve, egyetlenegy se volt a kerületben, elenben ott voltak mindnyájan a hajdani kormánypárt régi notórius ujhelyi kortesei.

Es olyan vesztegetés folyt, amilyenre én még nem emlékszem. Adatok, bizonyítékok vannak a legsúlyosabb lélekvesztésekre.

S minden Belpárti kortes a főispáni hivatalból jött ki, s oda tért vissza.

Nem akarok részleteket felsorolni — ha tetszik, előállok vele — de annyit mondhatok, hogy ha engem a főispán ur szerint elragadott a régi szenvedélyem hát a főispán urat is elragadta a régi kortestemperamentuma, a melyet pedig azt hittem, hogy nem hoz magával a főispáni székbe.

Azt mondja a főispán ur, hogy neki mégis csak azt kellett teljesítenie, a mi a kormány akarata volt. Hát én nem hiszem, hogy a kormány akarata lett volna az, hogy a főispán korteskedjék, egyik jelölt választási harcát vezesse, hogy a főispáni hivatal kortestanyává s a főispán főkortessé alakuljon át, — mert a mi kormányunk igazságos és alkotmányos, igazságos kormány pedig nem kívánhat ilyet.

Ha én főispán volnék s a kormány kortesszolgálatot követelnék tőlem, egyenesen megmondanám, hogy főispánságra vállalkoztam,

nem korteskedésekre, a főispán törvényes kötelességeit teljesítem, de korteskedni nem vagyok hajlandó. Es szeretném látni, hogy melyik kormány merné az ilyen nyilatkozatért csak a hajam szálát is meggörcsíteni.

Ha megint csak úgy lesz, hogy a főispán választat, akkor igazán nem tudom, hogy mit komédiázunk a tiszta választás jelszavával. Mi igazán a tiszta választást, a nemzeti akarat akadálytalan megnyilatkozását kívánjuk látni mindennütt.

Az ártfegyelméről szól a főispán ur, s hirdeti, hogy itt a legutolsó ideje vaskezű parlamenti és pártvezetés érvényesítésének.

Hát bocsánat, nincs itt se a legelső, se a legutolsó ideje, sőt a legutolsó ideje is régen elmúlt az ilyesminek. Vaskezűvel (mint Tisza Pista próbálta) csak mame-lukokat, rabszolgákat lehet vezetni, de szabad embereket nem. Mi pedig a kormánynak hívei, követői vagyunk, de mame-lukjai nem vagyunk s nem is leszünk. Minket nem a pártfegyelm rabláncra, de a becsületesség győződés köt a kormányhoz s nincs az a vaskezű, a mely arra tudjon kényszeríteni, hogy meggyőződésünk ellen cselekedjünk Tetszik látni, ép ez a különbség a régi rendszer közt, hogy akkor vaskezűvel pórázon tartott mame-lukjai voltak a kormánynak, most pedig önálló meggyőződésű, szabad hívei. Azt a régi, vaskezű rendszert hiába méltóztatik visszakíválni, nem jön az vissza soha többé.

Igy vagyunk a vármegyében is. Ha nyílt, őszinte hívekre van szüksége a főispán urnak, a kik minden igaz ügyben követik és támogatják, de nyíltan megmondják azt is, a mit nem helyeselnek, s igyekeznek az igazságtalanságot megakadályozni, szóval, ha szabad és öntetlen férfiak közreműködésére van szüksége, akkor itt vagyunk, követjük, — de ha vaskezűvel dirigálható, feltétlen szolgálhat akar, akkor csak méltóztatnék a Schwarz Markusokhoz fordulni, mert ilyen mindenre kapható és vállalkozó szolgálkat csak a letínt rendszer leltárában találhat.

Arra, hogy mi Liszkán nem Béla Henriket, nem is a főispánt, de vezéreinket, s köztük első sorban Kossuth Ferencet győztük le, elég választ adott Kossuth Ferencnek Constantin Géza-hoz intézett távirata, a melyben a főispán ur által perfidiának, pártütésnek bélyegzett liszkai választást, mint a függetlenségi párt fényes diadalát üdvözlö.

Az is volt, tessék elhinni. A szövöttekzett pártok ajánlatának visszautasításával nem a koalíció, vagy a kormány, vagy Andrássy Gyula gróf iránt való bizalmatlanságát fejezte ki a liszkai kerület, hanem tisztán és kizárólag a függetlenségi párt-hoz való ragaszkodását. Ezért nem haragudhat rá senki. A koalíció szövetségese mehet odáig, hogy a hol tulnyomó függetlenségi vagy alkotmánypárti elem van, ott a többi párt nem állít jelöltet, de odáig nem, hogy a hol nincs egyéb, csak kizárólag függetlenségi, ott ezek kénytelenek legyenek alkotmánypártit elfogadni, mert egyszer megválasztották az ország egyik legnagyobb vezérét, hanem dacára annak, hogy alkotmánypárti.

En nem dobzódtam és nem erőszakoskodtam. Egyetlen kéresem az volt a liszkai választókhöz, hogy ne vegyenek el pénzt, ne adják el a lelkiüket, szavazzanak szívük szerint. Álljon elő, a ki egyebet hallott, látott, tapasztalt tőlem!

Az nem áll, hogy Kún Dániel ott volt a Nagy Barna táborában. Nem fogadtuk volna be, de meg se próbálta odajönni.

Egyet akarok még helyreigazítani. A főispán úgy tünteti fel, mintha a függetlenségi párt mai abszolút többsége nem a nemzet akaratát fejezné ki, hanem a pártközi megállapodásból származnék. Hát ez nem áll. A kerületeknek a központban a pártok közt való felosztása olyan volt, hogy a szerint a függetlenségi párt a 67-es pártokkal szemben kisebbségben lett volna. Csak hogy a nemzet másképp határozott. A választásokon sok helyen — ép mint most Liszkán — a hivatalos 67-es párti jelölt ellenében függetlenségi párti választottak (pl. Munkácsón, Megyaszón). Így aztán az eredetileg 67-esre tervezett többség helyett a nemzet akarata teremtelte a 48-as többséget, világosan hirdette, hogy a magyar nemzet tulnyomó többsége függetlenségi párti.

Azzal végzi cikkét a főispán ur, hogy zászlójjára írja az igazságot s egyetértésben, egyesült erővel kíván a jó uton működni. Helyes, követni fogjuk az igazságot útján mindnyájan, mint híven követtük a nemzeti küzdelemben. A főispánnak minden igaz ügyben hívei leszünk mindig, a főkorteseink soha. Igaz szeretettel bízom benne, hogy ezután csak a főispánhoz lesz már szerencsénk.

Buza Barna.

„Átmeneti“ hibák.

Sátoraljaiúj hely, 1906. júl. 3.

Elv az, hogy minden hatalomnak ellensúlyllyal kell bírnia, mert ellenkező esetben zsarnoksággá fajul. Igazi, valódi alkotmányval bíró államokban a királyi hatalom ellensúlyozója a parlament, a miniszteri hatalomé, — a felelősség, a kormányzó pártoké, — az ellenlélek, a parlament pedig két hatalom ellensúlyozója: a király és a választópolgárság, mely utóbbinak véleményét a tárgyalagos sajtó őszinte bírálata készíti elő.

Mi is e lapok tradícióhoz vagyunk hívek akkor, mikor az előttünk személyileg kedves kormány működését tárgyilagossá kritikai megjegyzésekkel illetjük és a multban tanusított önzetlen működésünk megvéd bennünket olyan, esetleges rosszakaratú vád ellen, mintha mi a régi tényszerű visszadiltatására áhitoznánk!

Dehogy is! Sőt szívből örvendünk annak, hogy a régi rendszer megdőlt. De azért nem gyujtunk mindjárt örömtüzeket és nem mondunk le a bírálat jogáról. Mert erre szükség van, különösen most mikor a parlamentben szám-bavehető ellenlélek nem lévén, az ellenőrzés kizárólag a sajtó munkásainak lett a kötelességévé.

Ellenőrzésre pedig mindenkor szükség van az országnak, mert csak ez menti meg a közömbös-ségtől és csak ez tudja ébrentartani a közügyek iránti érdeklődést.

Tudjuk, hogy a mai kormány csak átmenetileg vállalta el az ország ügyeinek intézését s így valami nagy, korszakalkotó működést nem fog felmutathatni, különösen ilyet nem lehet várni 1 hónapi működés után. Már csak azért sem, mert mindez ideig a régi, 39 éves rendszer bűnének az eltakarításával van elfoglalva.

De azért valljuk, hogy az átmeneti kormányoknak még átmenetileg sem szabad hibákat elkövetnie, mert a politikai hibák később megboszulhatják magukat.

Pedig, tadjalom, van ilyen hiba eddig bőven!

Rossz vért szült az országban az, hogy az egyik darabont államtitkárt elcsapták, a másikat meghagyták; az installációknál közreműködő tisztviselők egy részét büntetésben részesítették, a másik részének a hajszála sem görbült meg.

A választópolgárság választási szabadságát súlyosan korlátozta a miniszteri aláírásokkal ellátott „jóakaratu“ ajánlások tömege, melylyel a választásból valóságos ki-nevezést csináltak. Nem volt egy csöppet sem izléses az alelnöki és államtitkári állások betöltésekor mutatkozott személyi torzsal-kodás, valómint attól sem vagyunk nagyon elragadtatva, mikor egyéb hivatali állások betöltésénél lát-

szik a beteges protekció és a tultergő nepotizmus érvényesülését.

A függetlenségi pártnak delegációs szereplése, a horvát nyelvi- és a törvényhozásban való följahzása, a német nyelvnek az albizottságokban való használása: ezek mindmegannyi politikai hibák, melyeknek, legalább ebben a formában és a függetlenségi pártnak abszolút többsége mellett nem lett volna szabad megtörténnük.

Sokat lehetne írunk a pártok együtt működéséről is, melyet nem tartunk helyesnek, mert ellentétes politikai programot valló pártok csak harcolni tudnak együtt, de alkotásra képtelenek, mert egyik párt lenyüggözi a másik akaratát, nálunk pedig a függetlenségi párt kezét egyik oldal-on a néppárt, a másik oldal-on pedig az alkotmánypárt tartja lebéklőzőva.

Lzekben akartunk röviden rámutatni a politikai hibák egy-nemelyikére, fentartván magunknak a jogot, hogy e kérdést követ-kező számaink valamelyikében bővebben taglalhassuk.

F. M.

HIREK.

Uj irodalmi irály.

Gáthy Géza s Beregszászy István Nyilatkozatok alaptónusa.

Két nyilatkozatot olvastunk az utóbbi napokban egyik helyi lap hasábjain ennek a lapnak támadásaira vonatkozólag. És mindkét nyilatkozatban van valami teljesen azonos, mintha mindkét nyilatkozat egy és ugyanazon tónok hajtása volna. Mindkét szellemi termékben más a forma, más a névalírás, de az alaptónus az ugyanaz. Megegyez-nek abban is, hogy az egyik szertelenül goromba, a másiknak meg a gorombasága szertelen.

A hirliapi támadások ellen való védekezésnek e pátriában — úgy látszik — megszokott alakja van, a melyet használ Gáthy Géza közgy. gyakorlok, használ Beregszászy István tanfelügyelő s használ egyáltalán mindenki, kit egy újság részéről bármilyen támadás ér.

Elsmerjük, hogy az intranzigens ellenlélek, minden barátai, melyet ügyének megszerez, ugyanakkor száz ellenséget állít hadba maga ellen. Elismerjük azt is, hogy a megtámadottaknak vitán kívül álló joga a védekezés, a melyet ha jogos s való tényeken alapul, a támadó lap is köteles elismerni. De nem ismerjük el azt, mintha olyan nyilatkozatokra, melyeket legutóbb Gáthy Géza és Beregszászy István ur szerkesztettek meg: a támadó lap érdemben felelni köteles volna.

„Silyány gazember“ „hitvány rágal-mazó“ „gazembernek nyilvánított“

kitételekkel tarkított nyilatkozatokra önzertes szerkesztőségnek érdemileg válaszolni nem szabad.

A szerkesztőség, a mely minden közérdeklő kérdésben információk után dolgozik, legtöbbször nincs abban a helyzetben, hogy az információk igazságáról maga is meggyő-ződést szerozhessen, bizik a hírhozó-ban ki sokszor föltremagyariz valamit, ha teljes jóhiszeműséggel is.

Ez okozza, hogy az újság néha alaptalanul is megvádolhat valakit, de tisztességes ember ez alaptalan támadás ellen való védekezésnek csak egy alapját ismerheti: *Pálmadó lap szerkesztősége előtt* felfedve a való tényállást, helytárgazítását kérni a ferde közleménynek, annak valótlanságát nemesak a szokásos me-rev tagadással, de tényekkel bizonyítva.

Ellenben a Gáthy Géza és Beregszászy István által meghonosított védekező nyilatkozatok alaptónusa mindenki, ki túltában van egy szerkesztőség által végzett szellemi munka értékének: valóssággal megdöbentett és erősen kiábrándit mindenki, kit újsághoz az újságírás iránt érzett vonzalma fűz. Az által használt alaptónus ugyanis felülmulja annak a diskurzusnak nivóját, melyet a puszták bárdolatlan számadója háladatlan béresét káromolva folytat.

Ezen tónus s ezen hangnem büntetlen használata s állandóvá tétele az újságírás szolgálatában becsületesen dolgozó robotosok nagy lebecsülésére vezetne, s állandósulva leszállíthatná az a tiszteletet, melyet egy újság szerkesztőségének közgy. igazgatási gyakorlokok s tanfelügyelők megadni tartoznak. Lehet, hogy tulbecsüljük az újság által végzett szellemi munkát, de azt hisszük ha az a közgy. gyakorlokok és tanfelügyelők szellemi munkájának értékét nem is tulja felül, alantabb semmiesetre sem maradhat.

Ez ökből hisszük, hogy a Gáthy Géza és Beregszászy István féle nyilatkozatokra érdemileg válaszolni nem szükséges s nem szükséges meg egy fontos ökből azért, mert ilyen „érdem“-ben és ilyen „irály“-ban e lap nem volt soha jártas s ezt a jártasságot s ezt az irályt Gáthy Géza s Beregszászy István uraktól ezután sem szándékozik eltanulni.

— A függetlenségi kör nyári mulatságát megakadályozta a váratlanul beállott botrányos rossz idő. A szeszélyes időjárás szombaton egyszerre októbert csinált a júliusból, s olyan hideg lett, hogy még felöltöben is dideregtünk. Azt meg csakugyan nem kívánhattuk, hogy a mi szép hölgyeink teli bundában táncoljanak, és esernyővel hátrítsák el a szakadó eső illetlen tolokodását. Így aztán a rendezőség a mulatságot július 8-ára a jövő vasárnapra halasz-totta, remélve, hogy addig július urti is meggondolja magát, elker-geti a vén októbert s felmelegíti

a fagyos világot. Miután a magy-arok istene ugyis velünk van, biztos, hogy csak a dátumot tévesztették el a menyországban, s így 8-án biztosan fényes jó idő-ben fogunk fényesen mulatni, Jöjjön is el mindenki. Ott lesznek *Meczer Béla, Fried Lajos, Buza Barna* képviselők is, sőt eljön *Nagy Barna* is, aki olyan fényes dicsőséggel hódította meg a lizkai kerületet. Meghívókat nem bocsát ki a rendezőség, hanem ezen az uton is meghívja a közönséget a mulatságra.

— **Hivatalvizsgálat.** *Paksy József* főügyész e hét folyamán Ujhelyben tartózkodott és megvizsgálta a kir. ügyészséget és a fogházfelfügglőséget. A főügyész a tapasztaltak felett teljes megelégedést fejezte ki, különösen dicsőre a kir. törvényszéki fogházban uralkodó rendet, tisztaságot és fegyelmet.

— **A sárospataki állami tanítóképző Sátoraljaiúj helyben.** A sáros-pataki állami tanítóképző intézet tanári kara és igazgatósága már több ízben azzal a teljesen jogosult ké-réssel fordult Sárospatak város elő-járásihoz, hogy a vasuti állomás-hoz vezető Estvós-utca álló inté-zetbe vezető utat járdaival lássa el. Azonban dacára annak, hogy a város pénzforgalmában a tanítóképző-intézet, a legkisebb számítás mellett is évi 100,000 (százezer) korona for-galmat képvisel, Sárospatak város előjárósága még egy járdát sem akar építtetni azon közintézetbe, a mely lakosainak annyi anyagi és szellemi előnyt biztosít. Ilyen mostoha bánásmód mellett nem is csoda, ha a tanítóképző intézet igazgató-tanácsa egyik legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy még egyszer főlkéri a város előjáróságot, hogy az intézetbe vezető utat minél előbb megfelelő járdaival lássa el, amennyi-ben pedig ez az ügy még azután is halasztást szenvedne: megkéri a felsőbb hatóságokat is. Ezzel tömöttel arra, hogy egy új intézeti helyiség emelésének ügye épen most foglakoztatja az intézet illetékes hatóságait, az igazgató tanács megfontolás tárgyává tette, hogy az új intézet emelését, miután az intézet a város részéről minden egyes alkalommal a lehető legmostohabb bánásmódban részesült, — nem lenne helyesebb a vármegye központjába: Sátoraljai-új helybe javasolni.

— **Uj egyházgondnok.** A pásziesi ágostai hitvallású evang. egyházköz-ség a Görgey Pál lemondásával megüresedett egyházgondnokai tisz-ségre Bódy Gyózót a nagymihályi Gazdasági Bank főkönyvelőjét vá-lasztotta meg.

— **A közgyűjjezők fizetésrendése.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter leiratot intézett a vármegye törvény-hatóságához, melyben arról értesíti azt, hogy a közgyűjjezőknek fizetésük kiegészítését képző járulé-kait 1905. évre visszamenőleg ki-talványozta.

— **Közművesztrajk készül.** Az évente legalább egyszer rendezni szokásos közműves sztrajk ez idén sem fog elmaradni. Mint hírlík, a közműves munkások sztrajk előtt álnak és csak egy-két nap kérdés, hogy letegyék a szerszámot. A követeléseket még nem tudjuk, ugy-szintén azt sem tudjuk, vajon a mesterek, vagy munkások okai a keletkezendő mozgalomnak, csak az bizonyos, hogy a városnak és az építkezésnek föltűtte hátrányos volna

Mim

a legbiztosabb poloskairtó szer.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogeriájában Sátoraljaiúj hely, Kazinczy-utca, Haas-féle ház

egy ily mozgalom és azért szükséges volna, ha a mesterek elejét igyekeznek venni ennek a ragályos betegséggel fájult sztrájkmanióának, aminek rendszerint a rendelői közönség issza meg a levét.

— **Gyártótelepi munkások mulatsága.** F. hó 1-én tartották meg a vasutas munkások nyári táncmulatságukat a régi „Nyul” kerthelyiségben. A táncmulatság fényesen sikerült, a résztvevők teljesen megtöltötték a kerthelyiséget. A táncok egy része miután az őrjáti táncteremben nem fértek, kénytelenek voltak a kerthelyiségben a szabadban táncolni. A mulatsággal egybekötött hangverseny is fényesen sikerült, a szereplők nagyon szépen megállták helyüket és ügyesen előadott műsorszámokkal nagy élvezetet szereztek a jelenvőknek.

— **Terményvásár Sátoraljai helyben.** A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó elején később megalapítandó napon Sátoraljai helyben terményvásárt tart, melynek módzatairól körülvevőben értesítendő nemesek az egyesület tagjait, hanem a vármegye területén lakó termelőket, az ország és a főváros terménykereskedőit is. Ezen terményvásár rendezésére az a meggyőződés indította az egyesületet, hogy az az eladó és vevőközönség határozott előnyére válik. Ugyanis, hogy az eladó és vevő, helyesebben az östermelők, és kereskedők, gyárosok között a közvetlen és gyors érintkezés megteremtésük és ezáltal az értékesítésben az idő megkímélésük, továbbá, hogy az eladó és vevő az egymás felkeresésével járó költségektől megkíméltesse, amely költségek kétsége kívül a izzó jövedelem rovására esnek és végre, hogy terményünket a külföld is megismerje azt export tárgyaivá tehesse. A terményvásárra bejelenthető: buza, rozs, árpa és zab. Az e nemű terményekre való bejelentések határidejét s a minták beküldésének napját annak idején közzé fogja tenni a gazd. egyület.

— **Nyári táncmulatság.** A bodrogközi ipartestület 1906. július hó 15-én d. u. 4 órakor Perbenyiken a „nyesdési” nagyrében saját alapítójeinek gyarapítására nyári táncmulatságot rendez. Belépő díj: 4 k. megjelölje 2 korona. Családjegy 4 k.

— **Nyilvános számadás.** Az „Elő” sajtóhelyi íz. betegségező egyület 1906. jun. hó 14-én tartott jótékony-célú táncmulatságán felléptek: 10 kor-t Dr. Bettelheim Jakab, Haas Pál, 8 kor-t Dr. Friedl Samu, 6 k. Dr. Friedl Lajos, Zöldhalmi Samuel, Zótyányi Widder Gyula, Zimmer Henrik, Skorguta István Dr. Haas Bernáth, Perstein József, Reichard Armin, Heroeg Leopold, Dr. Stern Armin 5 kor-t. Dr. Goldberger Izidor, 4 kor-t. Szakátsy Károly, Dr. Nagy Arthur, Alexander Vilmos, Schvarebart Lipót, Kellner Samuel. Dr. Róth József, Laudemann Miksa, Gottdiener H. G. Dr. Mandel József, Davidovits Adolf, Bartha Béla Kádár Gyula, Frisch Vilmos Reichard János, Róth József, Schlickeier Frigyes 3 kor-t, Weisz Mór Mandel Jenő, Werner Miksa, Barna Dezső, Lukács H. Groszmann Bernáth, Friedmann Lajos, Schweiger Markusz, 2 kor-t. Id. Deutsch Simon, Deutsch Armin, Grosz Jakab, Magaziner Emil, Spitzer Lajos, Vértessy Zsigmond, Toth János Markovits Manó, Friedrich József, Haas Imre, Kesztenbaum Lajos Keleti Jenő, Dr. Garai Armin, Szabó Jakab, Pongrácz Samu, Hirsch Albert, Némethy Bertalan Haas Miklós Weinberger David, Waller József, Frider Vilmos, Deutsch Ignátz, Markovics

Miksa, Haas Adolf, Dr. Davidovits Jenő, Grünspan Hermann, Klein Andor, Radó Ödön, Klein Markusz-Rudali Samu, Grünberger Abraham, Neumann Jenő, Komáromi Izidor, Reichard Sándor, Zöldi Nándor, Dr. Klein Károly, Moskóvits Hermann, Korn Lipót, 1 kor-t, Landszamy A. Révész Imre, Spindler Károly, Braun Jenő, Bettelheim Mór, Egri Etelka, Grünbaum Sándor, Lázeli Ignátz, Grosz Adolf, Nagy M. Géza, Bettelheim Miksa Németh Pál, Friedmann Samu, Rotter Markusz, Morgenstern Emanuel Alexander Manó, Schönfeld Hermann, Windt Jakab, Fogadják a nemes adakozók az egyet hálás köszönetét. Reichard Armin együleti elnök, Frider Vilmos pénztárnok.

— **Képviselőtestületi ülés — Nagymihály.** Nagymihály város képviselőtestülete f. hó 2-án d. u. 3 órakor ülést tartott, melyen az előző Bajusz Andor főszolgabíró konstatacióját, hogy a múlt hó 19-én megjelent képviselőtestületet igazolták s így megalakultnak jelentette ki. Targyalásra került még Pajor János segédjegyző kérvénye, melyben megkérte a városi önkormányzatot a szabadságot megadta s segély címén a kérvényezőnek 200 koronát szavazott meg. Miután még Müller Szalomán sörgyarost a község kötelekbe felvették, a gyűlés berekesztett.

— **A sátoraljai helyben állami polgári leányiskola az évi értesítőjének igazgatói jelentéséből mindenképpől föl-elemlítjük, hogy az intézet a folyó iskolaévet már az új, elég díszes iskolaépületben nyitotta meg. Költéségei 50.000 koronára rúgnak, az intézetnek a múlt iskolaévben A) 51 magántanulóval együtt) 219 tanulója volt, 14-el több, mint a múlt iskolaévben. A tanulótestület ez idén is egyetértő eljárással híven és lelkiismeretesen igyekezett kötelesegeinek eleget tenni. Az igazgató megelégedéssel jelenti, hogy sem az iskola helyiségeiben, sem az utcán a növendékek magatartása ellen komolyabb kifogás nem merült föl. Az előirt isk. ünnepeket a helybeli érzelmei fejlesztése, a hazafias szellem ápolása céljából a lefolyt isk. évben is mind megtartották. A június 16—20-án megtartott évszázad vizsgálatokor levizsgázott összesen 158 tanuló. Felsőbb osztályba léphet 128 (81%). Ezek közül kilencen rendül 13, jeles 38, jó 57, elégséges 20, elégtelen 30. Az elégtelenek közül javított tehát 24 (15%), osztályt ismételték 6, vagyis végleg buktaknak tekinthető 3%. A magaviseletről dícséretes 135, jó 23 növendék. A nemesszűvű tanügybarátok adományaiából az intézet ez idén is kitűnő és jeles tanulókat jutalomban részesített.**

— **Talált pénz.** Kulics János helybeli kocsigyártó mester neje f. hó 2-iki vásár alkalmával egy zsebkendőbe kötve 350 forintot talált, memelyet a tulajdonosának, Poljak Mihály kassói parasztagának mikor neki elpanaszolta, hogy a pénz elvesztette, rögtön átadta. A szép tett önmagát dicséri.

— **Verekedés fényes nappal.** F. hó 1-én déli 12 órakor szép jelenetek voltak tanúi a napi piac-tér felé járó-kelők. Két napszamos össeverkedett, miközben egyik úgy megkelekedte a másikat, hogy az arccal a földre esett és rögtön elborította a vér. Ez pedig történt vala az Úr 1906 ik esztendőjének július hó 1-ő napjának déli tizenkét órájakor anélkül, hogy egy rendőr közbelépett volna. De hogy is lépett volna

közbe, mikor ott sem volt. Szép állapot, mikor az embert a város egyik főutcáján déli 12 órakor megtámadhatták, vérsere verhetik és nem akad rendőr, aki közbelépett, mert ilyenfelét nem találja ám egy óránt fölül, ha lokoportja az ember a cipője talpát is a keresésben. És ezt nevezik közbiztonságnak és erre a rendőrségre kell pénzt kiadni a városnak. Mit szól ehhez kapitány ur???

— **A szociáldemokraták gyűlése.** A sátoraljai helyi szociáldemokrata párt f. hó 8-án vasárnap d. u. fél 4 órakor a „Magyar Király” szálloda udvarán rendez évi gyűlést fogja megtartani. A gyűlés főbb pontjai a pártvezetőség beszámolója az elmúlt év eredményéről és a pártvezetőség újjáalakítása. Ugyáztzik, nem csak a függetlenségek, de már a szociálisták munkásság is megunt a politizálást, mert a 8-iki gyűlés kezé lett egybehalva, mert 1-őn oly kevés számmal jelentek meg az érdeklődő párttagok, hogy a gyűlést nem lehetett megtartani és így lett 8-ára halasztva, amikor valószínűleg annyian sem fognak megjelenni, amennyien a függ. kör másodsor összehívott gyűlésen jelentek meg.

— **Végzetes baleset.** A munkán egy munkásvonat több száz lengyel aratóval Nagymihályon át az alföldre ment. Amint a nagymihályi állomárról a vonat elindult, a munkások lábaitak kilógatva leültek a kocsiban ugyanis a kocsik ajtóit ily nagy hosogóba nyitva szoktak maradni. A pályafordulójának az egyik munkás a kocsiból kiesett és a vonat kerékei alá került ily szerencsétlenül, hogy a kerék mindkét lábát elvágta. A szerencsétlen embert felhóltan szállították be a kórházba, ahol pár órai vergődés után meghalt. Az ily esetek igen gyakran szoktak előfordulni s módot kell találni azok megakadályozására.

— **Üngylikoságok a vidéken.** Csinos szép 17 éves leány volt *Bálint Teri Szerencsés*. Mátészalkai illetőségű volt s att. *Rácz Albert* pénzügyőri biztoshelyettesnél szolgált. Hogy miért, miért nem, azt senki sem tudja megmondani, ő maga sem valotta ki, csak m. hó 25-én esteli 6 órakor forgópisztolyal a hátsába lött. Urnoje egy rendőr segítségével a miskolci kórházba vitte, hol kiszervetett. — Ugyanez 25-én Taktaharkányban *Korik Józsi* 13 éves árva gyermek egy vékony drót zsinagra felakasztotta magát de idejében észrevették és levágták csupán a drót zsinag bevágását kellett gyógykezelés alá venni a sírgöngyölge kihívott szerencsi orvosnak.

— **Egy csodagyerek hangversenye városunkban.** Rendkívül érdekes hangverseny lesz e hó 14-én szombaton este a vármegyei házytérben. A 9 esztendő *Rév Kálmán* a m. k. országos zeneakadémia növendéke hangversenyt rendez, hogy annak jövedelméből további tanulmányait folytathassa. A kis művésznek a legelőkelőbb fővárosi zenekapacitásoktól vannak ajánló levelei. Műsorát annak idején közölni fogjuk.

— **Üngylikossági kísérlet.** Vasárnap f. hó 1-én délután *Zonda János özv.* Haas Lipótné szócshenyi téri házában házimestero üngylikossági szándékából borotválógát bevágott a nyakába. *Zonda Jánosnak* ez már nem első üngylikossági kísérlete. Vagy egy évvel ezelőtt baltával vágta be a fejét. *Zonda* már többször volt a

kórházban, mint elmebeteg. Honnan, mint gyógyultat bocsátották el legutóbb is. Üngylikossága előtt vagy két nappal mondta, hogy mielőtt még egyszer bevinnék a kórház elmosztályába inkább üngylikosságot követ el, mert legutóbbi ottlétőkor rosszul bíántak vele. Vasárnap délután beszappagozta magát, hogy borotválkoznai fog és eleinte borotválta magát csendesen, egyszer csak azt vette észre a felesége hogy *Zonda* elvágta a nyakát. Rögtön elhívták dr. *Stern* Armin városi orvosot, aki az üngylikos felölt sebtét kímélte, bekötözte és hordágyra a kórházba szállította. *Zonda* állapota nem veszélyes, mert csak a bőrt vágta át a nyakán.

— **Egy szabóeség üngylikossági kísérlete.** Szerdán f. hó 4-én reggel a szononyi Menyus szabóeség *Zemlőnyi órák Jókai* utcai lakásán üngylikossági kísérletet követett el. Az üngylikos ember tettét élet-untagságból követte el. Revolverrel szájába lölt, a golyó azonban irányt tévesztett s oldal arcbőrén keresztül jött ki. Az üngylikos embert, kinek sérülése nem súlyos — a kórházba szállították.

— **Szerencsétlenség pinczésás közben.** Majdnem halálos kimenetelű szerencsétlenség történt folyó hó 3-án, kedden délután 6 óra tájban *Szállásy* Tivadar helybeli pezsoggyárában pinczésás közben. — *Szállásy* Tivadar gyárának északi részén pincét ásnak. A jelzett időben a pince északi sarkában ásás közben egy 260 méter magasságú nedves földréteg beomlott, maga alá temetve egy ott dolgozó napszámot. A szerencsétlenül járt napszámot sikerült megélni és a beomlott föld alól kimenteni és a kórházba szállítani, de nevé még nem tudják, mert eszméletlen állapotban fekszik és így nem lehetett még kihallgatni. Életben maradáshoz van remény.

— **Ügyvédjelölt újhelyi ügyvéd** íródjába helyre ajánlkozik. Neve a kiadóhivatalban megudható

NYILT-TÉR,

E rovat alatt közöltékért a szerkesztő nem felelős.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmaarend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők; uszodák, török, kö- és márványfürdők; hőlég-, szén-savas-és villamosfürdők. Ivo-és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld **Az igazgatóság.**

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Eladó ház.

Rákóczi-utcz 715. számú ház szabad kézből eladó.

Tudakozódní lehet öv. **Mendik Jánosnál** Sátoraljai helyben.

Dús lithion tartalmú!

Kellemes íze miatt felülmulja a hasonló lithion tartalmú ásványvizeket. — A forrás vize steril és csiramentes.

A SINGLERI

SZULTÁN-FORRÁS

páratlan hatása.

Kutkezelőség: **Holénia Béla, Eperjes.**

Kapható **Behyna** testvéreknél és **Bilanovits P. és Társa** cégnél.

Dús lithion tartalmú!

Húgyoldó és húgyhától Szakorvosok vesebajoknál, áldott állapotban lévő nők hányásánál mint specificumot alkalmazzák.

Női divatterem Sátoraljaiújhelyben.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy Sátoraljaiújhely en, a Korona-utcában újonnan épült dr. Roboz Bernát-féle házban, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

női divat-termet

már megnyitottam

és hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessenek, műhelyemben egy fővárosi elsőrendű szabászt és megfelelő munkaerőt alkalmazok, midáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű angol és francia divatu

ruhákat és felöltőket

saját legfinomabb kelméimből a legizlésebb kivitelben készíttetnek.

Továbbá van szerencsém értesíteni, hogy divat-termemmel kapcsolatosan

női divat kalap és kész felöltő raktárt

is rendeztem be a legválogatottabb újdonságokkal.

Becsés pártfogásért esedezve, maradtam

kiváló tisztelettel

Klein Samuné.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószervezettel közli hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, bogozó gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogozó őrők.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcshámzó és vágó gépek. — Szabad. önműködő, hordozható és szállítható „SYPHONIA“-permetezőzők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyár, vasöntője és gőzhőmora által

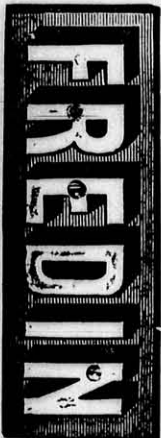
BÉCS, III/. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletek árjegyzékben ingyen és bérmentve.

Képviselet és vizionárústitók heretentnek.

Kérjen csak
SELLE & KARY féle

legjobb tisztítószert

minden finom lábbell számára sárga és fekete színben.

Különösen ajánlható:

Boxalf, Oocarla, Chevreux és Lakk-
ozópók számára.

Bécs. XII/1.

Ügyvédjelölt

új helyi ügyvéd irodájába beépésre ajánlkozik. Neve a kiadóhivatalban megtudható.

Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszifinomitógyár Kecskeméten.

Ajánlja

Arack-pálinka Kecskeleti + keserű
Arack-cognac „gyomorkeserű
Arack-creme „gyogykeserű
Tulipán likőr Tulipán cognac.
Jéglikőr. 48-as likőr.

Port-Arthur-keserű Influenza elleni likőr
Port-Royal-rom Cace-Walke likőr
Kecskeleti vidító Malak oil és Mogador
különlegességeit.

Kapható mindenütt! Kapható mindenütt!

Vezérképviseelő:

Békéfy Ignác ur Sátoraljaiújhely.

Lakatos műhelyembe
tanulót azonnali belépésre felveszek.

Vidékit előnyben részesítek.

Eperváry István.

ÉRTESÍTÉS.

A T. gyászoló közönség szíves tudomására hozzuk, hogy az építkezés miatt üzlethelyiségünk augusztus hó 1-ig a volt helyiséggel szemben lévő

Davidovics (Rieder)-féle sarokházban van.

„KEGYELET“

tem. vállalat

Schön Sándor és Társa.

Makulatur- papírok

jutányos áron

kaphatók

a kiadóhivatalban

Három darab,
csak egyszer
használt

aratógép

eladó

Bessenyei István
miglési
gazdaságában.

Jó karban lévő 700 literes hordók nagyon olcsón kaphatók Szőlősy Tivadarnál.

Egy ügyes fiú tanulónak felvétetik Pavletits Györgyné kereskedésében Sárospatakon.

Jótállás: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészeketől.

Vezérszó: 25,000 koronát fizet Schicht György-cég Auszigban bárcinek, aki bizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHTSZAPPAN

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan) a legjobb és használatban a legelősebb.

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő valamint ama kiadóság amelyet Schichtszappannal észlelhetünk, lágyasága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, amely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult.